

O b s a h

Predslov	10
ÚVOD Introduction	15
Pohľad do spätného zrkadla histórie Looking back at the mirror of history	15
Lokálne odlišnosti Local specifics	16
Výšivka v strede záujmu Embroidery in the focus of interest	17
Čo všetko sa vyšívало What was embroidered?	18
Výšivka ako doména žien Embroidery as women's domain	18
Tvorba variantov ako prejav kreativity Variation as a manifestation of creativeness	18
Výšivka ako prejav stratégie odlišnosti Embroidery as a manifestation of differentiation strategy	19
Materiál a ornamentika Fabrics and ornaments	19
Slohové nánosy historickej výšivky Compositional sedimentation of historical embroidery	20
VÝŠIVKA PODĽA POČÍTANEJ NITE Counted-thread embroidery	29
Jednoduché, základné Simple and fundamental	31
Ozdobné riasenie Decorative frilling	37
Krížiky, vrkôčiky Crosses and braids	45
Krížikové vzory na obradových plachtách Cross embroidery designs on ceremonial hangings	46
Krížiky v krojovej výšivke Cross embroidery on folk dresses ..	48
Abstraktné vzory z okolia Trnavy Abstract patterns from the vicinity of Trnava	49

Miniatúry z Hlbokého Miniatures from Hlboké	49
Decentné vzory z Jelšoviec Fine patterns from Jelšovce	51
Starobylé motívy kosoštvorcov z Marikovej Ancient motives of rhomboids from Mariková Valley	52
Krížiková výšivka z Fačkova Cross patterns from Fačkov	54
Dekoratívne majstrovstvo horehronských žien Masters of decoration from Horehronie	56
Filigránske práce z Hontu a Novohradu Filigree works from Hont and Novohrad	62
Výšivka v spišských dedinách pri prameni Torysy Embroidery from the villages in the region of Spiš situated near the source of Torysa	67
Krížiky vo výšivke z Kojšova Cross embroidery patterns from Kojšov	67
Zemplínske krížikové kreácie Cross patterns from Zemplín	69
Prelamovanie Openwork embroidery	71
Žilinská robota, žilinské šitie “Work from Žilina” and “needlework from Žilina”	72
Kohútí vzor Rooster pattern	72
Rastlinné motívy Vegetable motives	73
Prelamované výšivky z dedín v Strážovských vrchoch Openwork embroidery from the villages in Strážovské hills	75
Výrez Cut work	81
Výrezové vzory zo záhorských kútnic Cutwork patterns on embroidered sheets from Záhorie	82
Výrez v krojovej výšivke Cutwork embroidery on folk dresses	83

Mriežka Open work insertion	89
Gatry Cut open work	93
Výšivka na sieti Needle-run embroidery on a net foundation	95
Plochý steh Fill stitch	101
PREDKRESLENÁ VÝŠIVKA Pre-designed embroidery	113
Medzi kresbou a počítaním, medzi geometriou a zobrazením Between painting and counting, between geometry and images	115
Kruhové štylizácie z Liptova Circular stylisation from Liptov	115
Novohradské miniatúry Miniatures from Novohrad	118
Jelšovské abstrakcie Abstractions from Jelšovce	120
Farbisté geometrizované kvety z okolia Topoľčian Colourful geometrical flowers from the vicinity of Topoľčany	122
Kruhové kvety z Moravského Lieskového Circular flowers from Moravské Lieskové	125
Lubinské kolieska Rings from Lubina	134
Víťazstvo kresby Victory of free design	139
Staré vzory plachtových výšiviek Old patterns on embroidered sheets	139
Výšivka na kvety z okolia Trnavy Flower embroidery (na kvety) from the vicinity of Trnava	143

Husté kontúrované vzory z Čataja Dense contour patterns from Čataj	149
Šopornianska mozaika Mosaic from Šoporňa	154
Vyšívané zástery Embroidered aprons	159
Prekypujúca jablonická zdobnosť Exuberated décor from Jablonica	161
Vzory na pomalovanie z Púchovskej doliny Patterns na pomalovanie (for painting over) from the Valley of Púchov	167
Krásny štýl výšiviek hodvábom Beautiful style of silk embroidery	171
Piešťanské dierkové kreácie Eyelet holes from Piešťany	175
Dokonalosť pravnianskej výšivky Flawless embroidery from Pravno	180
Rybianske farebné obrazce s vtáčikmi <i>Rybianske</i> colourful images with birds	188
Vzory zo záster Patterns on aprons	192
Retiazky a tamburínová technika Chainlets and tambourine techniques	197
Vajnorská výšivka nemeckou ihlou Embroidery made by German needle from Vajnory	198
Detvianska krivá ihla Crooked needle from Detva	203
Horehronské miniatúry Miniatures from Horehronie	208
Biela výšivka White work embroidery	211
Krehké podoby výšiviek zo Záhoria Delicate embroideries from Záhorie	221

Práce na tyle Work on tulle	224
Trakovická aplikácia Appliqué from Trakovice	234
Nášivky z Martoviec Appliqué from Martovce	237
Výšivka zlatou niťou Goldwork embroidery	239
Nášivky zlatom Gold appliqués	240
Pestrý naturalizmus Diverse naturalism	249
DOSLOV	254
Literatúra a použité pramene	259
Poznámky	265